

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Ca an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
La străinătate 300 Lei

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ din BLAJ

Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR

Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc după tarif

Nebunia din Germania

Ziarele mari aduc din Germania o știre deadreptul uluitoare. E vorba adevărat de noul program al bisericii naționale germane. In acest program, care e vorba să fie aplicat începând cu 1 Iulie 1938, se spune că biserica națională germană va combate pe toate căile creștinismul; că ea va conduce toate bisericile din statul german; că aceste biserici vor trebui să se pună numai în slujba poporului și a rasei germane; că această biserică națională germană nu va suferi în țară nici o biserică care are legături cu cineva din afara hotarelor Germaniei; că în bisericile din Germania nu vor mai putea vorbi alți preoți decât cei ai bisericii naționale germane.

Aceasta va să zică deci războiu pe față împotriva, atât a bisericii catolice, cât și a celei protestante din Germania.

Mai mult, această biserică cere confiscarea tuturor domeniilor și averilor celorlalte biserici, încetarea publicării și citirii Bibliei și a tuturor lucrărilor, cărților, revistelor și ziarelor religioase.

Această biserică va scoate din biserici toate crucile, bibliile și icoanele sfinte, iar în locul lor se va așeza cartea dlui Hitler „Mein Kampf = lupta mea” și lângă ea o spadă. Slujbă nu se va face decât din „Mein Kampf” și din ea se va face și citire în locul Bibliei.

Botezul se șterge și în locul lui tatăl copilului se va înfățișa înaintea altarului cu brațul ridicat și va striga: „Jur în fața dlui Dumnezeu că eu, părintele copilului născutei mele, sunt de viță ariană. Jur să l cresc în spiritul german, pentru poporul german”. Numai după acest jurământ cetățenii germani vor putea primi certificat de cetățenie germană.

Noua biserică germană nu cunoaște nici un fel de sacrament, nici catehismul, și nici un fel de învățământ religios. Singurul loc de creștere al tineretului este familia, școala și asociațiile tineretului hitlerist.

Căsătoria se va face așa, că cei doi tineri se vor înfățișa înaintea altarului și vor jura pe spada sfântă, atingându-o cu mâna.

Începând cu ziua fondării bisericii naționale germane, crucea va fi scoasă din toate bisericile și înlocuită cu svastica (crucea încârligată).

Am rămas deadreptul uluiși când am citit aceste știri. Dar după ce știm că dl.

Hitler nu obișnuiește să glumească, suntem siguri că planurile și le va și duce la îndeplinire.

Așadar bieții creștini catolici din Germania sunt puși în fața unui nou și foarte puternic „Kulturkampf = luptă împotriva cultului sau a credinței”, în fața unei lupte înverșunate și desnădăjduite, care va nimici multe vieți și multe sănătăți.

Catolicii germani au văzut și alte vremuri, mult mai grele și mai primejdioase, și cu toate acestea au rămas tari, temuți de dușmani și cinstiți de prietenii de pretutindenea. Ei vor și între ei, ca între orice oameni, Iuși cari îi vor vinde, nenorociți cari se vor vinde și slăbănogi cari se vor preda la cea dintâi greutate. Cei mai mulți însă, în frunte cu vlădicii lor, se vor lupta — suntem siguri — minunat și vor birui. O biserică constătoare din 27 milioane catolici, călîți în focul dragostei lui Isus și a Crucii sale sfinte; o biserică ca aceea care a avut oameni atât de mari și atât de vestiți; o biserică cu o literatură atât de bogată, care a dat omenirii capete atât de luminate; sic, o astfel de biserică nu va putea peri, ci se va ridica mai puternică și mai plină de mărime ca oricând. De asta nu ne îndoim.

Ceeace ne miră însă este înșelăciunea ce am îndurat cu privire la conducătorul de astăzi al Germanilor, care este dl. Hitler. Noi îl credeam mai priceput într'ale istoriei și mai prevădător.

Ori, nu a văzut D. Sa din istorie că toți ceie s'au luptat împotriva lui Isus și a bisericii sale s'au prăpădit, începând dela Iulian Apostatul și până la fostul președinte al Mexicului? Nu a văzut D-Sa, că atâtă vreme cât dl Mussolini se afla în dușmănie cu Papa, n'a prea putut face mare ispravă, dar îndatăce s'a împăcat cu căpetenia bisericii, lucrurile au început să meargă strună?

In Germania, în forma aceasta, va începe o luptă groaznică, în care se vor afla alături catolicii cu protestanții și care va slăbi încrederea pe care și-a pus-o poporul german în „Führer”-ul, în conducătorul său. Iar Dumnezeu va ajuta, cât de târziu, acelora, pe a căror parte se află dreptatea.

Aceleași lupte religioase, atât în Germania hitleristă, cât și în Rusia bolșevică, cele două mari dușmane ale noastre! A ceasta înseamnă o pierdere a popularității

dlui Hitler și a dlui Stalin, și prin aceasta o slăbire a celor două state, ceace pe noi numai bucura ne poate.

Strâns uniți în jurul Regelui nostru — căruia tocmai de aceea-i va ajuta Dumnezeu fiindcă este om evlavios și fiu ascultător al bisericii sale și cinstitor și al celorlalte biserici din Patrie — noi ne vom întări și, cu vremea, vom ajunge o țară și un popor tare și puternic, care va înfrunta orice încercare de cucerire, atât din partea Germaniei, cât și a Rusiei.

Întâlnire colegială după 50 de ani

— Promoția dela 1888 a vechiului liceu din Blaj serbează împlinirea a 50 de ani dela bacalaureat —

O rară serbare va avea loc la Blaj în ziua de Sân-Petru, la 29 Iunie c. Se vor întruni de nou, după 50 de ani, colegii de școală, cari au dat bacalaureatul, — atunci se zicea „examenul de maturitate”, — în ziua de 29 Iunie 1888.

Șeful promoției, Părintele protopop Ilie Dăianu, dela Cluj, care nu de mult împlini vârsta de 70 ani, a convocat pe toți colegii săi, ce mai sunt în viață, la o nouă întâlnire în orașelul școlăriei lor, ca să-și serbeze marele act al celor 26 de tineri, cari se despărțeau atunci spre a porni spre deosebitele cărări ale vieții.

Înainte de despărțire ei se fotografaseră într'un tablou comun, dimpreună cu dirigintele clasei, profesorul Alexandru Uilăcanu. Deasupra tabloului își puseră devisa vieții lor, care sună azi, nu numai ca un leitmotiv, ci aproape ca o prorocie:

Prin școală la lumină,
 Prin lumină la unire,
 Prin Unire la țările și mărire!

Promoția aceasta s'a mai întrunit odată, la 1913, după 26 de ani. Erau atunci 15 înși în viață, și au venit unii cu soțiile, alții și cu câte un băiețel. Au petrecut momente de duioase amintiri, deși devisa vieții lor nu era realizată. Prin școală ajunseră la lumina orientărilor în viață, dar nu la unire. De astădată puținii ce au supraviețuit vor putea serba și triumful unirii mult visate și mult dorite. În tot cazul o rară serbare se va desfășura la Blaj, în 29 Iunie alături de încheierea festivă a anului școlar, în această metropolă a școlilor, care se găsește și ea în anul jubiliar de bicentinar al înființării sale prin nemuritorul ciltor, Episcopul Inochentie Micu.

GRĂUNTE SUPLETEȘTI

Desfrânarea

Unul dintre cele mai obișnuite păcate este astăzi, și a fost totdeauna, desfrânarea. Acest păcat a existat totdeauna, de când sunt oameni pe pământ, iar în cursul războaielor și după războaie s'a lătit mai altfel decât ciuperca după ploii.

Desfrânarea ne face asemenea dobitoacelor.

Trăia în vremea veche un mare filozof al Grecilor, cu numele Diogen. Acesta umbla ziua mare pe stradă cu lampa aprinsă. Întrebându-l oamenii, pentru ce o face aceasta, le-a răspuns: »Caut oameni!«. »Cauți oameni! Dar nu vezi destui oameni pe stradă?« — îl întrebau mai departe. »Nu, nu, — le răspundea Diogen — aceștia nu-s oameni, ci dobitoace, pentru că ei se lasă conduși nu de minte, ci numai de poftele lor dobitocești«. Și drept a avut Diogene. Căci asemenea este omul desfrânat porcului, care dacă s'ar afla între un strat de flori și o băltoacă, ar preferi să se scalde în noroi, decât să se așeze lângă flori. Așa și omul desfrânat, mai mult îi place balta și noroiul lărdăleșilor și a păcatelor necurăției, decât stratul de flori frumoase și mirositoare al virtuților care conduce spre rai. Cu tot dreptul zice deci psalmistul David: »Și omul în cinste fiind, n'a priceput; alăturatu-s'a cu dobitoacele cele »fără de minte și s'a asemănat lor« (Psalm 48, 12), »asemenea este calului și muscoiului, la cari nu este

pricepere« (Psalm 31, 9). Iară sfântul Bernard zice: »Dacă omul se lasă rob păcatului mândriei, este om care păcătuiește ca unul dintre ingeri; dacă se lasă rob de păcatul sgârceniei, este om care păcătuiește ca un om; dacă se lasă însă rob plăcerilor trupești, atunci păcătuiește ca un dobitoc; păcătuiind însă asemenea unui dobitoc, nu mai are lumina minții, nici limpezimea gândirii, care-l deosebește de dobitoc«.

Prin desfrânare omul batjocorește chipul lui Dumnezeu, după a cărui asemănare a fost plăsmuit.

Nu e mirare deci că Dumnezeu nimic nu urăște mai mult decât desfrânarea sau necurăția, ceea ce se vede mai ales din Cartea Facerii, unde ni-se spune, că, văzând Dumnezeu că s'au înmulțit răutățile oamenilor pe pământ, a zis: »Nu va rămânea Spiritul meu în oamenii aceștia în veac, pentru că trupuri sunt«. Iar când a văzut că, pe lângă alte fărădelegi, s'au mai molipsit și de desfrânare »s'a căit Dumnezeu că a făcut pe om pe pământ și i-a părut rău și a zis Dumnezeu: »Pierde-voi pe omul, pe carele l-am făcut, de pe fața pământului, dela om până la dobitoc și dela cele ce se târăsc până la pasările cerului, pentru că-mi pare rău că i-am făcut pe ei« (6, 1—6).

Domnul nostru Isus Hristos, care s'a amestecat între tot felul de păcătoși și a petrecut între ei, a urât mai mult decât toate celelalte păcate, marele păcat al necurăției. Și, spun sfinții Părinți, că mai ales pentru acest păcat s'a și jertfit el pe lemnul crucii și s'a lăsat să i-se străpungă inima, din care a ieșit apoi sânge și apă, și prin care a făcut legătură veșnică cu neamul omenesc. De aceea întreabă sf. apostol Pavel, la I. Cor. 6, 15—17: »Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Isus Hristos? Au doară luând mă-

dulările lui Hristos, le voi face mădulare curviei? Doamne ferește! Au nu știți că cel ce se lipește de curvă, un trup este? Căci a zis: »Fi-vor doi un trup«, iar cel ce se lipește de Domnul un spirit este cu dânsul«.

Spiritul Sfânt urăște îngrozitor păcatul acesta, tocmai fiindcă este spirit. De aceea întreabă din nou sf. apostol Pavel (I. Cor. 3, 16—17): »Au nu știți că biserica lui Dumnezeu sunteți și Spiritul lui Dumnezeu locuiește întru voi?« și la I. Cor. 6, 15: »Au nu știți că trupul vostru este biserică Spiritului Sfânt?«

Chiar de aceea și pedepsește Dumnezeu păcatul acesta cât se poate de tare.

Păcatul desfrânării, al necurăției și al curviei, *întunecă înainte de tot mintea*, de aceea zice sf. apostol Pavel la I. Cor. 2, 14: »Omul cel trupesc nu primește cele ce sunt ale Spiritului lui Dumnezeu, căci nebunie-i sunt lui, și nu le poate înțelege, pentru că acestea numai cu spiritul se judecă«. Cu drept cuvânt zice deci marele învățat iezuit Cornelius Lapide: »Desfrânatul are o negură deasă înaintea ochilor, și de aceea nu bagă de seamă prăpastia iadului care-l amenință. Înțeleptul Solomon, regele Evreilor și fiul regelui David, și-a pierdut, în vremea bătrânețelor sale, înțelepciunea, tocmai fiindcă se cufundase în păcatul desfrânării și-și ținuse la casa sa mai multe femei desfrânate. Iară, orbit de acest păcat, el a ajuns până acolo încât a început a zidi case de rugăciune în cinstea zeilor păgâni, totuși atâta-i întunecase Dumnezeu mintea.

Desfrânarea ne slăbește voiașă. Asemenea este desfrânatul unui om lăudat de damblauă (gută) care nu-și mai poate folosi nici mâinile nici picioarele; unui leș în lanțuri pe care nu alții ci lanțurile necurăției l-au ferecat; unui rociu în car

Foița „UNIRII POPORULUI“

Vedenia lui Nuțu

Nuțu Lușcăi avea obiceiul și năravul să dea cam des târcoale pe la crâșma lui Șloim. Uneori stătea acolo toată ziua, iar barda — căci era bărdăș de meserie, — stătea și ea implantată în vre-un butuc. Lușca — nevasta lui, — cu oala la foc, iar copiii cu degetele în gură așteptau până când își isprăvea Nuțu »afacerile« la »făgădău«; căci întotdeauna zicea că a avut »afaceri«.

Într-o zi, Lușca și copiii, văzând că așteptarea le este zadarnică, prânziră, și ea își văzu de lucrul ei, iar copiii de jocul lor, lăsând partea lui Nuțu acoperită pe un colț al mesei. Colea după amiază, numai iată că sosește și Nuțu, turtit cum se cade, măsurând ulița, împletcindu-se, cu pălăria pe vârful capului și murmurând:

*M-m-m-o lu-u-at
Neam-m-șu că-ă-ă-tană,
L-l-la p p pușcă,
De-e bună sea-a-mă...*

Copiii se jucaseră cu un cerc de fier, care căzuse dela bute. Când văzură pe tatăl lor venind în halul acela, își lăsase jucărelele care unde erau, și fugiră și se ascunseră prin șură și prin grădină. Cercul rămase tocmai înaintea porțiței.

Nuțu venea apăsând pământul voinicește, cu un picior mai vrășmaș decât cu celalalt. Dar când se nimeri să pună un picior apăsător tocmai pe dunga cercului, acela se ridică și îl lovi cu putere în frunte. Nuțu cade pe spate:

Tu-u-u-lai, oameni bunii! Nu mă lăsați! Dracul! Nu mă lăsați că mă duce! Vai...!

Lușca năvăli din casă cu copilășul cel mic în brațe, așa cum era. Vecinii încă veniră, cari se aflau pe acasă, și aflară pe Nuțu pe spate, cu fruntea plină de sânge, cu cercul de bute pe el, tremurând ca de altă boală și zbierând ca din gura șarpelui: Dracul! Mă duce! Nu mă lăsați!

Vecinii îl luară și îl duseră în casă, căutând să-l îmbuneze, că nu e nici un drac pe aproape, dar Nuțu tremura de gândea că-i în gerul Bobotezii, și din gură nu tăcea: Dracul; vai; mă duce; nu mă lăsați...!

Când se deșteptă, Nuțu se uita speriat în jurul său, și nu se putea dumeri unde se află. Când văzu că se află în casa sa și pe patul său, începuse să-și facă la sfinte cruci, și să spună nevestei:

Am fost beat mai bine de trei deți de rachiu — zicea Nuțu, — și veneam cătră casă vesel. Când să intru în curte, iată înaintea mea o bute mare, care mi-se părea mie că e cu rachiu. Mă aplec să văd ce e înlăuntru; și numai, iată un drac cu coarne, urât și rânjit cătră mine. Într-o mână avea o sticlă iar în alta un păhar. Așa m'a lovit cu coarnele și cu sticla în cap, de am amețit. A voit să mă ducă cu el în iad, dar nu știu cum am scăpat.

Uf, ce spaimă! Ce durere! Ce frică! Dar mulțumesc lui Dumnezeu că nu e aievea. Nu voin mai bea rachiu nici odată, nici nu voin mai merge la crâșmă, în viața mea, că în butoiul cu rachiu nu poate fi, decât chiar dracul însuși. Că din beție izvorăsc atâtea injurături, bătăi, omoruri, necurății și alte multe răutăți. Eu unul nu mai vreau să am de lucru cu dracu din butoiu.

Nuțu s'a ținut de vorbă. Vedenia l-a vindecat de boala rachiuului, iar Lușca mulțumescă lui Dumnezeu care a îndemnat pe copii să lase călcăul în poartă, ca să-i pricinuiască vedenia și leacul.

N. Lupu

Cumetrii

— Poveste cu fâlc —

Trăiau odată într'un sat doi oameni și oamenii ăștia, gospodari de frunte de altă și harnici de felul lor, începură să se dedea la beutură. Azi un păhar, mâine două, poimăni trei, până când dăduse pacostea peste ei și începură să bese pe nenumărate. De-odată se patima asta, îl cuprinse și lenea. Dimineața când cellalți oameni din sat mergeau la lucru el se strecurau la cârciuma lui Ișig, cu gândul să tragă un păhar la măsca »șapol« și să meargă și ei la lucrul lor. Dar numai cu gândul rămăneau, căci după al doilea păhar îl uitau de toate. Și oamenii noștri se înțelegeau între ei așa de bine, încât începură să-și zică »cumetri«.

— Ș'apol așa cumetri... și așa... — vesteau eu, plerzându-și vremea în vorbe de clacă și inclinând cu păharul.

Jupânul Ișig puțala din lulea, deoparte clipind din ochi mulțumit și îndemnându-l mereu la beat. Când dădeau să plece spre casă, el îi oprea.

— »Că mai stați o leacă... ce sunteți așa grăboși, doar n'o fi dând tătarii în țară...«

Și cumetrii noștri, ameții de beutură, răspundeau:

prinde pești diavolul și din care roci nu mai poate scăpa nimenea. O singură pildă e de ajuns, ca să se vadă cum slăbește și desfrânarea voința celor roșiți de ea: Regele Enric VIII. al Angliei era vestit de desfrânat. Deși căsătorit cu Ecaterina de Aragonia, el se îndrăgostește de doamna de onoare a aceleia, de Ana Boleyn. Se roagă deci de Papa dela Roma, să-l desfrânască de soție-sa legiuită. Papa nu-l desfrână. El, cu toate că mai înainte fusese distins de Papa cu titlul de »apărător al credinței« pentru că apărase sfintele taine împotriva lui Luther, se declară cap al bisericii din Anglia, se face protestant sau lutheran, ucide pe toți episcopii, preoții și mirenii cari i-se împotrivesc, nu-și cruță nici familia sa proprie, sacrificând pe soțiile sale Boleyn și Howard, și în forma aceasta desfrână Anglia de biserică dreptcredincioasă catolică, după ce se divorțase de cinci soții ale sale. Nu mai avea voință, era încătușat de necurăție, încât nu i-se mai putea împotrivi, iară prin neînfrânarea sa s'au nenorocit milioane de oameni.

Desfrânatul nu are liniște sufletească. De aceea se îndreaptă sf. Ioan Gurădeaur către desfrânat zicând: »Ce vrednic de compătimire ești! Arată-mi, din toate zilele și nopțile tale și numai o singură oră deplin liniștită!« Cine poate număra poștele năvalnice, nopțile nedurmite liniștite, grijile și fricile desfrânatului »Regele și prorocul David n'a păcătuit decât o singură noapte« spune sf. Ekrem — plâns-a în schimb în toate nopțile vieții sale. »Ostenit-am întru suspinul meu! Spăla-voiu în toate nopțile patul meu, cu lacrimile mele așternutul meu voiu da« (psalm 6, 7) și în psalmul 37, 9: »Răcnit-am de suspinarea inimii mele«.

Desfrânarea este un păcat, de care cu greu te poți scăpa. Aceasta

o recunoaște chiar și cel mai mare filozof al lumii, sf. Toma de Aquino, mărturisind: »Desfrânarea este păcatul de care foarte cu greu se poate scăpa omul și tocmai de aceea ea este pieirea sigură a tinerilor«. Sf. Augustin, care în tinerețe era foarte desfrânat, spune în cartea sa numită, »Mărturisiri«: »Am suspinat, în încătușat, nu însă ca unul care a fost legat cu cătușe de fier de către mâini străine, ci ca unul care este încătușat de propriile sale cătușe. Dușmanul (diavolul) îmi ținea încătușată voința și astfel eram robul lui. Pentru că din voința mea cea desfrânată se născu ușurătatea minții, din ușurătatea minții nu peste mult obișnuința, și din obișnuința necesitatea, iar aceasta mă ținea legat în robie cu curele tari. Vechile mele prietene mă țineau ferecat, îmi cutremurau carnea și murmurau încet: »Vrei să ne părăsești și de aici încolo să nu mai venim la tine în veci?« O, Doamne, ce nu-mi șopteau ele! Inșă mila ta le-a deslipit de sufletul robului tău. O, ce murdărie și scârnavie treziră aceste gânduri în sufletul meu, ce lucruri rușinoase îmi șoptiră ele!« (Cartea 8, cap. 5 și 11).

Cele mai mari pedepse ale desfrânării sunt însă aici pe pământ boalele cele multe. Cine n'a auzit de freaș (sifilis) și de scurgerea albă (gonoree sau tripper), cari nimicesc milioane de oameni și cari se moșteneză din tată în fiu, până la al șaptelea neam? Intrebați pe toți doctorii, începând cu cei de circumscripție până la cei dela universități, cu ce fel de oameni sunt pline spitalele, casele de nebuni și temnițele; și vă vor răspunde, fără deosebire de păreri, că cei mai mulți sufer pe urma păcatului desfrânării. Potopul de pe vremea lui Noe, pedepsirea cu foc de pucioasă a Sodomei și Gomorei tot din pricina aceasta s'a întâmplat.

Pe urmă mai este pedeapsa iadului, de care nu va scăpa nici un des-

frânat, pentru că »nici curvarii, nici preacurvarii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni« (I, Cor. 6, 9—10). »Că tot curvarul nu are moștenire întru împărăția lui Hristos și alui Dumnezeu« (Efeseni 5, 5). »Și celce se lipește de curve, mai nechibzuit va fi. Moliile și viermii îl vor moșteni și sufletul desmetic se va stârpi« (Isus Fiul lui Sirah 19, 3—4). »Căci de veți vieți după trup, veți muri« (Romani 8, 13). Sf. Ambroziu zice: »Plăcerea este de o minută, pedeapsa veșnică«. Sf. Alfons Maria de Ligouri: »Cei mai mulți dintre osândinții din iad sufer pentru păcatul desfrânării«.

Și acuma, cum ne putem scăpa de păcatul acesta?

Înainte de toate prin încunjurarea lenei care este perina diavolului. Vă puteți doară închipui, că în sufletul în care doarme diavolul ce minunat se prășește sămânța necurăției. Prin lepădarea de necumpăt în mâncare și beutură: »Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curvia« (Efeseni 5, 18). Nu vă îmbrăcați în haine nerușinate, arătându-vă formele trupului. Nu priviți cu ochii femeii și fete îmbrăcate ca curvele și vă legați asemenea lui Iov, care spune în cartea sa la cap 31, stih 1: »Făcut-am legământ cu ochii mei, ca să nu-mi mai ridic ochii asupra unei fecioare«. Nu vorbiți și nu ascultați cuvinte necuviincioase. Nu citiți cărți de conținut desfrânat, nici nu priviți chipuri cari vă pot aduce aminte de necurăție. Feriți-vă de societățile rele, de prietenii necurate, de întâlniri de noapte, cum se obișnuiește pe satele noastre. Nu cercetați teatre, cinematografe și alte localuri de petrecere unde oamenii jertfesc zeului necurăției. Nu luați parte la baluri în cari se plesnește în față slănta curățenie, și unde femeile și fetele se îmbracă într'un mod deadreptul scandalos, arătându-și pe rând aproape toate părțile tru-

— »Că bine zici dumneata, jupâne... mai tăd-ne ceva, dar astăzi nu-ți plătim, că n'a-rem parale!«

— »Ce?... — făcea jupânul, — n'aveți parale?... păl... eu v'am întrebat? A nu zis să plătiți? Îmi pare rău... se vede că nu mă cunoașteți... zic zău, că-mi pare rău!«

— »Om de treabă, jupânu ăsta«, — șoptea unul dintre cumetri.

— »I-him... tare de treabă!« — răspundea celalalt, apoi începea să închine în sănătatea jupânului Ișig. Și jupânul Ișig pușia mereu din țolcauă și râdea în barbă. Știa el ce știa... Cumerții noștri erau vecini. Aveau amândoi lângă casă câte-o grădină și jupânul își pușea de multă vreme ochii pe ele. Na-i trebuiau lui bani, dar îi trebuiau grădinile. La asta se gândea jupânul și la traul fericit ce ar putea duce el cu balabusta, când ș'ar vedea lărgită gospodăria.

Și cumetrii noștri târzi la minte închină mereu. Dela o vreme îi apuca dorul de cătat. Se luau atunci cu mâinile pe după cap și începeau să cânte cu glas trăgănat:

»Eu fac poduri, drumuri grele,
Eu dau vama pentru ele,
Hei... Hei...«

De multeori îi cuprindea seara la cârmă și oamenii, cari se întorceau dela lucrul câmpului, trecând pe lângă cârciuma lui Ișig, și care începeau să-l zică »cârciuma cumetriilor«, își făceau semne din ochi și ziceau:

»Iar fac cumetrii la poduri!«

— »Nu știu ce poduri fac!« — răspun-

dea careva mai cicăllitor, — »dar vama știu, că au s'o plătească!«

Și »cumetrii«, din gospodari de frunte, ajunseră niște calici. Ogorul nemuncit, țarba necosită și mai apoi unde pul și beutura, — ard-o focul — acolo e rău de tot.

La început își vândură boii și mai apoi vaca cu lapte. În lipsa laptelui, copiii începură să le slăbească, dar de beutura tot nu se puteau desface. Vorba cea: »fă-te prieten cu dracul, ș'apoi scapă-te de el dacă poți«. La urmă, nemai având încotro, se rugară de jupânul Ișig, să-l împrumute cu bani. Și jupânul tocmai la asta se aștepta.

— »Vă dau!... doar eu sunt om bun!... cum de n'ați cerut mai de mult? Se vede că nu mă cunoașteți!... zic zău că nu mă cunoașteți!«

Și unul dintre cumetri, convins pe deplin de cinstea jupânului, îi șopti tovarășului:

— »Om de treabă jupânul ăsta!«

— »I-him... zău că-l de treabă!« — răspundea celalalt.

— »Și de cât ai lipsă dumneata... nene Ioane?... — întreabă Ișig, pleptănându-și barbă.

— »D'apoi mi-ar lipsi vreo patru mii!« — răspunde românul, învârtindu-și călcuța în mână.

— »Bun!... îți dau patru mii... dar uite ce... dă-mi mie grădina... Hm... nu vrei?... îți mai dau o mie să fie cinci!«

— »O fi prea puțin, jupâne!«

— »Nu-i puțin, e mult!... banul e ban!... al vrei!... dar ști ce... eu sunt om bun!... nene Ioane, nu mă cunoști!... zic zău că nu mă cu-

noști!... și-mi rare rău... doar îți mai dau două, să fie șase! ș'apoi îți iert și datoria!«

— »D'apoi bine, jupâne, tot atât... noroc să dea Dumnezeu!... dar să ne dai să bem!«

— »Vă dau... vă dau... al veii!... dar dumneata, bade Nicolae... nu-mi dai grădina?«

— »Ba și-o dau și eu, jupâne... dar să văd mai întâi, cât îmi dai pe ea?«

— »Cât la celalalt, ca să nu zici că sunt om rău!«

— »D'apoi bine, jupâne... numai să ne dai de beat!«

— »Ce zici?... să vă dau de beat?... Se vede că nu mă cunoașteți!... îmi pare rău... zic zău că-mi pare rău!«

Și în același seară jupânul Ișig încheie contractul de vindere — cumpărare.

Cumerții bucuroși, că au prins la mână câteva parale, se apucară iarăși la închinat. Și peste puțină vreme începură să cânte, cuprinși cu mâinile pe după cap:

»Eu fac poduri, drumuri grele,
Eu dau vama pentru ele,
Hei... Hei...«

Și jupânul Ișig ședea de-o parte, pușind din țolcauă mulțumit și gândindu-se la traul fericit ce îl va duce el cu balabusta în gospodăria lărgită.

Sabin G. Truția

Iubiți cotitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

pului, neștiind cum să răpească inimele bărbaților, cu toate că un bărbat cu scaun la minte nici când nu se va lega de o femeie ușuratică, ci de una cinstită. Rugați-vă mult, postiți și ajunați cât mai des. Aduceți-vă aminte tot mereu de moarte și de judecata din urmă, și veți scăpa cu siguranță de acest mare păcat.

Părintele Iuliu.

I. P. S. Mitropolit al Blajului în mijlocul fiilor Săi sufletești

În după amiaza zilei de 18 Iunie I. P. S. Mitropolitul Dr. Alexandru Nicolescu, a părăsit Blajul, plecând cu trenul-motor spre parohia Bozlaș din districtul Diciosânmărtin, pentru a sfinți locașul de rugăciune al credincioșilor de acolo. I. P. S. Sa a fost însoțit de părinții canonici mitropolitani Nicolae Popp și Augustin Folea, p. Dr. Septimiu Todoran profesor de teologie, On. Nicolae Florea și de clericii G. Surdu și G. Mitrușiu.

În drum spre Bozlaș înalt Preasfinția Sa Mitropolitul a fost întâmpinat la Jidveiu de către credincioșii din comunele: Căpâlna de Jos, Felse, Valea Sasului și Jidveiu în frunte cu părinții lor sufletești. Vorbește p. Dr. Deac din Căpâlna, iar o fetiță oferă marelui Păstor un buchet de flori.

La *Oetatea de Baltă*, p. Vasile Popa încunjunat de o mulțime de credincioși, urează bun sosii I. P. S. Sa, iar două copilițe i-au oferit un frumos buchet de flori. Excelența Sa Mitropolitul le-a dat binecuvântarea sa arhierescă și după câteva cuvinte înțelepte și pline de căldură sufletească, a plecat mai departe.

La *Adămuș*, p. Augustin Trif, întâmpină pe I. P. S. Sa cu popor mult, cu steaguri marlane și naționale, iar o fetiță pe lângă recitarea unei frumoase poezii oferă I. P. S. Sa un buchet de flori.

La *Diciosânmărtin* ultima gară din drumul spre Bozlaș, înalt Preasfinția Sa Mitropolitul este așteptat de mulțime de intelectuali și credincioși din orașul Diciosânmărtin și comunele din jur. Aici dl. Căpitan N. Pop primarul orașului Diciosânmărtin, în numele autorităților bineventează pe I. P. S. Mitropolit. Vorbește apoi protopopul Emil Tatar în numele bisericii unite și protopopul Opreanu în numele bisericii ortodoxe. Tutoarea le răspunde I. P. S. Mitropolit, apoi însoțit de 30 călăreși s'a îndreptat spre comuna Bozlaș.

La intrarea în parohie era ridicată o frumoasă poartă de triumf, în fața căreia dl. primpretor al plasii, Emil Dan și primarul comunei urează bun sosii marelui Păstor.

Se îndreaptă apoi spre biserică în sunetul clopotelor, pe drumul presărat cu iarbă verde și împodobit pe margini cu multe și frumoase covoare țărănești.

La intrarea în biserică a vorbit p. Dr. Liviu Costea, căruia îi răspunde I. P. S. Mitropolit. S'a început apoi slujba vecerniei, împreună cu litia și cu partea I-a a actului consacării. A pontificat I. P. S. Mitropolit, asistat de p. Dr. canonici Nicolae Popp și Augustin Folea, p. Dr. protopop Emil Tatar și p. Dr. Liviu Costea, ca diaconi p. Dr. Septimiu Todoran și Nicolae Flores, iar cântăreși clericii G. Surdu și G. Mitrușiu.

Duminecă în 19 Iunie la orele 9 dimineața s'a început sf. Liturgie arhierescă împreună cu sfințirea propriu zisă a sfântului locaș. Au slujit I. P. S. Sa Mitropolitul, părinții canonici Nicolae Popp și Augustin Folea, părinții protopopi Emil Tatar și Iacob Domșa, p. Dr. Nicolae Platon și Liviu Costea

Ce legi s'au mai adus — Spre sfârșitul războiului din Spania
Lumea se pregătește de război — Jale și prăpăd pe pământul
Chinei — Vizita regelui Angliei în Franța

O nouă schimbare a planului de împărțire a țării

Planul de împărțire a țării în vremea din urmă a suferit unele schimbări. Numele ținuturilor au fost schimbate. Nu s'au mai păstrat pretutindena numai numirile de râuri. Numele provinciilor după noua împărțire sunt acestea: Argeș, Olt, Timiș, Crișuri, Alba-Iulia, Suceava, Prut, Nistru, Dunărea și Marea.

Noul plan al legii administrative a fost revăzut de dl. ministru A. Călinescu și a fost trimis la Consiliul Legislativ pentru a fi studiat.

Au fost numiți controlorii generali

Gospodăria statului a apucat pe un drum nou. A fost pusă sub un control amănunțit și aspru. În acest scop M. S. Regele a și numit 7 controlori generali cari se vor interesa de bunul mers al lucrurilor.

Poliția din județe a trecut sub conducerea Comandanților Legiunilor de jandarmi

M. S. Regele a dat zilele trecute o lege care schimbă cu totul organizarea poliției dela noi din țară. Pe viitor poliția, atât dela sate, cât și dela orașe, va lucra la ordinele și sub conducerea ofițerului de jandarmi, comandant de legiune, din fiecare județ.

Mari biruințe naționaliste în Spania

Războiul din Spania continuă cu mare înverșunare, de pare că n'ar fi între frații de-o limbă și de-un sânge, ci între niște streini și dușmani de veacuri.

În cursul luptelor din săptămâna trecută naționaliștii au cucerit însemnate poziții din mâna trupelor bolșevice. Între altele se anunță cucerirea orașelor Castellon și Almanzora și a întregului ținut Rio Miñares.

Luptele pentru ocuparea acestor orașe au fost foarte crâncene și sângeroase. Orașul Castellon a trebuit să fie luat casă de casă, atât a fost de înverșunată rezistența trupelor bolșevice.

ca diaconi Dr. Septimiu Todoran și Nicolae Florea. Răspunsurile au fost date de către corul Academiei de Teologie din Blaj, sub conducerea p. Dr. profesor Ioan Florea. S'au împărțit peste 200 suflete. Predica a fost rostită afară de către I. P. S. Mitropolit, despre „cinstirea zilei Domnului, a Duminecii”.

La slujba sfințirii bisericii, pe lângă mulțime mare de credincioși din comunele învecinate, au asistat o mulțime de intelectuali și reprezentanți ai autorităților din județ. Au fost: dl. prefect al județului Tr. Mică, Colonel Stefan Iotta, dl. primpretor Emil Dan, dl. Dr. Emil Folea avocat, dl. Dr. Onorlu Cismaș notar public, Dl. N. Vulcășiu directorul gimnaziului „Andrei Bărsan” din Diciosânmărtin, dl. Dumitru Todoran f. senator, dl. Dr. Aurel Todoran avocat, dl. A. Abușan profesor, dl.

După săvârșirea acestor frumoase biruințe, generalul Franco a cerut locuitorilor și soldaților Spaniei bolșevice să se predea, arătându-le că el nu urmărește decât întărirea și ridicarea țării sale.

Situația bolșevicilor este cât se poate de grea. Cele mai bune trupe ale lor le-au fost distruse în cursul acestor sângeroase lupte.

Din pământul Spaniei ei nu mai stăpânesc decât foarte puțin. Mai bine de două părți, 37 de provincii din totalul de 50, se află în stăpânirea trupelor lui Franco.

Împotrivirea bolșevicilor este tot mai slabă. Mulți soldați se predau naționaliștilor de bunăvoie. Cei cari nu se predau fug în Franța. Astfel se spune că întregă divizie de soldați cari apărau orașul Bielsa, acum ocupat de naționaliști, a trecut în Franța. Până acum a trecut granița peste 10.000 de soldați bolșevici împreună cu comandanții lor.

În ultima vreme se anunță, că naționaliștii au câștigat noi biruințe. Pe frontul Aragon armatele bolșevice au fost înfrânte și puse pe fugă. Avioanele naționaliste au început din nou bombardarea Valenciiei, scufundând două vapoare, cari duceau arme pentru bolșevici. Deasemenia în portul Sagunto a fost scufundat vaporul spaniol „La Guardia”.

Bombardarea mai multor vapoare franceze și engleze a făcut să se incurce și mai mult lucrurile în Spania, mai ales că Anglia s'a arătat tare supărată de bombardarea trupelor sale.

Cehoslovacia se liniștește

Lucrurile în Cehoslovacia încep a se liniști. În curând se va ajunge la o înțelegere între guvernul cehoslovac și germani. Acum se lucrează o lege prin care se fixează drepturile minorităților din Cehoslovacia și care se crede că va aduce liniște deplină. Nemuritor de acolo s'au liniștit și ei. Văzând că Germania nu-i va ajuta și că celelalte țări au apărut în Cehoslovaciei au primit să se înțeleagă pe cale pașnică cu guvernul, fără nici un mestec strein.

D. Hancu, f. senator, dl. Gh. Șerban inv. pens., dl. Ioan Codrea notar și alții mulți. După terminarea sf. liturghii au avut loc la casa parohială recepțiile și prânzul, la care au luat parte peste 200 persoane.

La prânz a vorbit I. P. S. Mitropolit pentru Majestatea Sa Regele Carol al II-lea pentru Preafericitul Părinte Papa Pius al XI-lea. Au mai vorbit dl. prefect al județului Colonel Stefan Iotta, canonicele Augustin Folea, Dr. Emil Folea avocat, dl. Sabău inv. pens. și în urmă preotul local Liviu Costea, mulțumind tuturor celor ce au luat parte la această înălțătoare sărbătoare.

Înalt Preasfinția Sa Mitropolitul a avut și câteva vizite în comuna Bozlaș și în orașul Diciosânmărtin, iar seara la ora 9 s'a întors la Blaj.

Pierderea cetățeniei române

În zilele trecute guvernul a adus o lege asupra împotriva acelor cetățeni români cari s-au pierdut mai mult prin străinătate și ne pot pierde de acolo țara. Toți acești rău voitori își vor pierde cetățenia română, deasemenea și acei cari vor pierde drepturile de cetățeni români și acei cari lucră din străinătate la tulburarea ordinii și liniștii din țară. Iată o lege care trebuia adusă de multă vreme, căci s-au văzut destui Români cari au trecut granița și de acolo au început să lucreze împotriva țării și a stăpânirii ei. Acum se va pune capăt la toate acestea și ei își vor lua pedeapsa faptelor lor rele.

Anglia se întărește de război

În urma situației nelămurite, nici de pace, nici de război, prin care trece lumea. Anglia a hotărât să instituie pentru timp de război serviciul militar obligatoriu.

Aceasta o face pentru întărirea păcii, fiind deplină încredințată că o armată puternică va fi o stavilă în calea izbucnirii unui război.

Tot în vederea unui viitor război Anglia strânge grâu, zahăr, grăsimi și alte alimente. Deasemenea uzinele de fier englezești au primit ordin să nu mai stingă focul din furnalele lor, ci să lucreze zi și noapte.

Statele-Unite vor da ajutor aliaților lor în cazul izbucnirii unui război

Fiind tot mai mare primejdia războiului, Statele-Unite au declarat că, în cazul izbucnirii unui război, ele vor fi alături de aliații lor. Gazetele aduc știrea că poporul american este în întregime alături de Cehoslovacia și în contra Germaniei și Japoniei și este gata să apere libertatea și democrația.

Ciocniri între Japonezi și Ruși la granița Manciuriei

Situația dintre Japonia și Rusia este din zile mai rele. De multă vreme aceste două țări mari se urmăresc cu încordare și așteaptă numai prilejul binevenit ca să se încalce. Războiul din China a adâncit și mai mult această dușmănie.

În cursul zilelor trecute la granița Manciuriei o patrulă manciuriană a fost atacată de grănicerii ruși. A urmat o sângeroasă ciocnire, în cursul căreia au fost răniți mai mulți soldați. În cele din urmă patrula rusă a fost respinsă. Atât grănicerii ruși cât și cei manciurieni au primit nouă întărire și ajutoare și au rămas pe poziții față în față.

Prăpăd mare în China

În vremea din urmă luptele din China au luat o întorsătură cu totul neașteptată. În urma ruperii digurilor de pe fluviul Kwango, apele s-au revărsat acoperind întreaga provincie Honan. Tot din cauza ruperii acestor diguri s'a revărsat și Fluviul Gaiben. Apele revărsate au oprit înaintarea trupelor japoneze, cari au fost silit să se retragă.

Ploile mari au sporit și mai mult aceste inundații. Peste 2400 de kilometri pătrați din pământul Chinei cu 2000 de sate se află în întregime sub apă. Alte 1500 sate au fost acoperite numai în parte de apă. Este cel mai cumplit prăpăd din câte a cunoscut China vreodată. Și apele continuă încă să crească, fiind acum tocmai vremea ploilor mari. Au pierit până acum înecați în valuri, peste 150.000 de oameni.

De acest prăpăd sunt învinuși când Chinezii, când Japonezii. Japonezii susțin că Chinezii au rupt digurile râurilor pentru a le opriri înaintarea. La rândul lor Chinezii spun că digurile au fost rupte de Japonezi, cari văzând

Biserica unită în slujba neamului

Așezarea Ungurilor și Sașilor pe plaiurile Ardealului — Despoierea Românilor de vechile lor drepturi — Ce era Blajul în vremile de demult — De când face pomenire istoria despre Blaj — Stăpânii de odinioară ai Blajului — Alte vremuri și alți oameni — Așezarea mucenicului vlădică Inochentie la Blaj — Blajul devine cel dintâi oraș românesc din Ardeal

Ca și întreg pământul acestei țări, pământul dela îmbinarea celor două Târnavi, înainte de venirea Ungurilor și a Sașilor, încă a fost în stăpânirea urmașilor de coloniști formați aici ca popor nou de obârșie latină, cu numele vechiu de „Român”, adică Roman.

Cronicarii vechi Unguri nu ne spun limpede cum erau așezați Românii sau „Valachii”, pe cari la venire i-au aflat pe aceste meleaguri, și cu cari au avut de luptat mai bine de o sută de ani. Ne spun însă că unii dintre ei erau sub stăpânirea lui *Gelu*, un voevod blând și pașnic, iar alții sub domnia lui *Căian*, care era războinic, și și-a păstrat neatârnată până târziu prin veacul XI, când Ungurii aveau rege în toată regula pe sf. Ștefan, și legături cu neamurile din Apus.

Pământul Blajului de azi se afla în ducatul lui Căian. Nu avem însă nici o urmă despre Românii cari și-au păscut turmele pe aceste meleaguri înainte de venirea Ungurilor și a Sașilor, aduși de regele Ungariei Gheiza II pe la mijlocul veacului XII.

Regii Ungariei dăruiră Sașilor pământuri bune ca să le lucreze, căci în urma năvălirilor barbarilor, o bună parte a țării rămase nelocuită. Sașii se înmulțiră, și pe lângă ce le dădură regii, își mai luau și ei dela Români, și încă pământurile cele mai bune.

Pe la începutul veacului XIII, niște Români din jurul Bistriței se plâneau regelui Ungariei că Sașii le-au luat pădurile pe cari ei le aveau în stăpânire dela moși și strămoși mai bine de o mie de ani, adică aproape de vremea colonizării.

La 1211, regele Ungariei Andrei II dădu cavalerilor Teutoni (Germani) întreaga Țara Bârsei, iar la 1219 le dădu canonicilor din Strigon (Ungaria) moșia Vințul de jos. La 1263, același regi dădură unui anumit Jula sau Gyula, comunele Veza, Mănărade, Hașag și Noerich, și așa pământul românesc, pe încetul trecea în mâni străine, ungurești și săsești.

ca nu-l pot scoate din întăriturile lor, au provocat această uriașă revărsare de ape.

Sunt mari temerile că se va revărsa și fluviul Yangtse, deoarece apele lui sporite de ploile cresc în continuu ridicându-se cu mult peste nivelul obișnuit. Cu toate acestea luptele continuă. Peste 50 de vapoare japoneze bombardează întăriturile Chinezilor dealungul malurilor râului Yangtse în provincia Anhwei.

În ultimele două zile localitatea Motang Baom dela mlăzâzi de Anking a fost atacată cu bombe în mai multe rânduri de avioanele Japonezilor.

Franța în pragul unor mari serbări

Întregă Franța este în așteptare. La sfârșitul acestei luni, regele și regina Angliei vor vizita Parisul, capitala Franței. Prin această vizită cele două țări vreau să arate lumii, prietenia mare, care le leagă.

Pregătirile cari se fac întrec orice așteptări. Până acum s'au cheltuit aproape la 200 milioane lei, în bani de ai noștri. Peste 10.000 de lucrători sunt ocupați cu aceste pregătiri. Din acest prilej la Paris se vor face mari parăzi și manevre militare, așa cum lumea n'a mai văzut încă.

Tot cam pe atunci — nu știm cu câți ani ori zeci de ani înainte —, pământul Blajului de azi a ajuns în mâinile unui anumit „Herbord”, care după nume pare a fi fost Sas. Cel mai vechiu document care amintește pământul Blajului este de la anul 1271, când regele ungariei Ștefan V, ca duce al Transilvaniei și al Daciei, îl dăruie Sasului Thell, fiul lui Ebl, din Brașov, care îl vându cumnatului său Tzell, împreună cu comuna vecină Sâncel.

Pe atunci Blajul de azi nu era sat, ci era numai o locuință de vară a stăpânului sas, aflătoare pe ridicătura de pe malul drept al Târnavei mari, cam între comunele Veza și Ciufud de pe malul stâng al aceleiași râu și nu departe de îmbinarea celor două Târnavi.

Familia lui Tzell stăpâni pământul acesta până pe la anul 1346, când, nu știm din ce motive, moșia ajunsese în stăpânirea „Erariului” sau a Statului. La 1395 statul dăruie moșia și vila lui Herbord ungarului Cserei Balázs, latinește „Blasius”, căruia Românii îi ziceau „Blaj”. Acesta făcuse niște vitejii în luptele cu Turcii, la Nicopole, iar regele Ungariei Sigismund drept răsplată îi dăruie vila și moșia din jurul ei, care cuprindea 13 sate. Astfel acest pământ a ajuns în mâni ungurești, unde a și rămas până când Dumnezeu a voit să ajungă iarăși în mâinile vechilor stăpâni adică a Românilor, cu vlădica Inochentie.

Ungurul Balázs pe lângă locuințele cari erau, mai zidi câteva case pentru birii și servitorimea sa, așa că de acum locuința aceea de vară avea înfățișarea unui sat, și se numea ungurește „Balázssfalva” adică satul lui Blasius. Românii i-au zis mai pe scurt „Blaj”.

Nu știm câtă vreme va fi stăpânit „Balázs” moșia aceasta, știm însă că la 1535 era în mâinile ungarului Gheorghe Băgdi. Acesta, pe colina numită pe atunci „Lóréti”, adică pășunea cailor, zidi un castel nou și mare cu două etaje, iar la etajul II cu un coridor de jur împrejur, de unde în timpul verii stăpânul putea să-și vadă lucrătorii pe moșie până departe la Mănărade, Veza, Ciufud, Tiur, Petrisat și până aproape de Sâncel. Acesta cu unele schimbări este castelul mitropolitan de azi. O tăbliță de marmură, zidită în perețele de miazăzi a castelului, spune în limba latină că acel castel a fost zidit la anul 1535, când țara era bântuită de o mare foamete, așa că ferdela de grâu costa mai mult de patru floreni, ceea ce în bani de ai noștri de azi ar face cam 600—700 Lei.

Nici Băgdi n'au noroc să-și stăpânească multă vreme castelul, căci la 1597, adică după abia 62 de ani castelul și moșia era în stăpânirea principelui ardelean Sigismund Báthori. Apoi trecu din mână în mână, când la erariu, când la particulari, așa că în timp de 139 de ani castelul și moșia Blajului, afară de erariu, a avut 9 stăpâni. Cei mai însemnați au fost unul Simon Pécsi, care îl luă în stăpânire la anul 1621 dela principele Gavrilă Bethlen și rudeniile sale Ștefan și Petru.

Acel Simion Pécsi era un om prielostit și năpraznic. Își făcuse el o religie, și aducea jertfe sângeroase, și chiar omenești. În podul castelului își făcuse o cămăruță și un altar, unde aducea jertfele cele sângeroase, întovărășit de fetele lui. Altarul acela a rămas în podul castelului până târziu cătră 1848, adică până pe vremea episcopului Ioan Lemeni. Tradiția spune că zmintitu

ademenea copii români de prin satele din jur, cu bănuți, bomboane și dulceturi, îi ducea în castel, îi suia în pod, iar acolo îi junghia pe altarul lui și apoi îi ardea, iar el cu fetele lui cântau din cărți cu limbi încurcate. Fu aflat într'un târziu de cătră principele Gavrilă Bethen și aruncat în temniță!

După ce trecu prin alte câteva mâni și stăpâniri, la 1664, castelul și cele 13 sate fură cumpărate dela erar de doamna Ana Bornemissa, soția principelui ardelean Mihail Apafi I., acesta îl dăruie fiului său Mihail Apafi II care în castelul din Blaj își serbă cununia cu principeasa Catarina Bethlen la 1695! Pe acești principii, locuitorii din împrejurimi obișnuiră să-i numească „Craiul și Crăiasa“.

Pe timpul craiului și al crăiesei, castelul din Blaj era plin de lume. Era acolo curtea craiului, a crăiesei celei tinere și a crăiesei celei bătrâne Ana Bornemissa, cu prefeți, mareșali de curte, magistri pentru cai, preoți ai curții, stolnici, paharnici, logofeți, comornici, dame de curte pieptenitoare, bucătari, bucătărese, pivnițeri, măestri de călărit, măestri de dans, măestri de duel sau de luptă cu sabia, o mulțime de „paji“, adică feciori de nobili cari trăiau la curtea principilor ca să învețe omenie. Dar precum ne spune istoricul Gheorghe Barițiu, în loc de omenie învățau multe lucruri slabe, și după câțiva vreme se interceau acasă leneși, întumurați, feciori de bani gata, bețivi ca pământul și plini de boale rușinoase.

La anul 1713 Mihail Apafi II moare, în vârstă de abia 37 de ani. Curtea i se împrăstie, iar castelul și moșia Blajului rămase încărcată de datorii, așa că statul adică erariul, ca să se despăgubească, luă întreg domeniul pe seama sa. Dela familia Apafi au rămas în Blajul de azi două numiri de localități, anume: „Șipotul Crăiesei“ și „Fântâna Domnișoarei“, adică un izvor care era între vîile crăiesei, și o fântână care era în mijlocul moșiei vreunei domnișoare din familia Apafi, Bornemisa ori Bethlen.

Din pivnița castelului ducea un coridor pe sub pământ până la Târnava Mică. Astăzi însă s'a dărâmat prin mai multe locuri, iar pe unde nu s'a dărâmat este plin de broaște răcoase, șerpi și alte gănganii gretoase. Coridorul acela a fost făcut cu scopul că dacă s'ar întâmpla ca oarecândva castelul să fie încunjurat de Turci, cei închiși înăuntru să poată ieși pe sub pământ de parte la țarmul Târnavei Mici.

În castel mai rămaseră numai câțiva îngrijitori de-ai erariului, iar prin contractul încheiat la 28 Martie 1736, castelul și moșia Blajului trecu în stăpânirea episcopului român Inochentie Micu-Klein dela Făgăraș, care la 19 Mai anul următor, adică 1737 se și mută aci.

Pe atunci era numai castelul încunjurat cu frasin, tei, stejari și brazi, iar în partea dinspre apus erau vre-o 20 de case și o bisericuță unghurească calvină, pentru argații castelului, toți unguri calvini. În spre răsărit era luncă și pășune până la pădurea numită „Mișca“, iar în înspre miază-noapte locuri arătoare. Domeniul Blajului cuprindea pe atunci comunele: Blaj, Mănărade, Spătaș, Cergăul mare, Veza, Ciufud și Tiur, pe atunci în comitatul Alba de jos; apoi părți din teritoriile comunelor Sâncel, Petrifalău, Iclod, Pănade, Șona și Spini, pe atunci în comitatul Cetății de Baltă. Locuitorii acelor comune erau iobagii stăpânilor castelului, oricine ar fi fost. Ne putem închipui, ce bucurie vor fi avut acei sărmani locuitori, cari toți erau Români, — afară de câțiva din Petrifalău și din Tiur cari erau unguri, și câțiva din Mănărade și Șona cari erau Sași — când vor fi auzit că de acum le vine stăpân un vlădică Român, un om care are la inimă durerile și suferințele neamului românesc și care nu se teme să le țină parte în dieta Transilvaniei.

Vlădica Inochentie sosi la Blaj într'o după amiază cu diligența dela Sibiu. Castelul era gol și pustiu. Intră înăuntru, iar zidurile groase și reci îl făcură și mai tăcut decât era din fire. El plănuia ca din acel sătuleț unghuresc să facă un oraș românesc. Oraș cu mănăstire și cu călugări harnici, cu școale românești și cu dascăli harnici, unde toți Românii cari vor vrea și vor putea, să învețe carte și istorie românească, ca să știe toți că țara asta a fost a Românilor, și tot a lor trebuie să fie.

În partea de miază-zi a castelului spre țărmul Târnavei era o râpă mare, care se întindea înspre răsărit în formă de jumătate cerc, iar asupra râpei era lunca numită „Lóré“, acoperită cu iarbă mare, aproape de cosit, și împodobită unde și unde cu tufe de salcie și de răchite. Dela râpă și până la poarta castelului lunca era stretăiată de două căi cu ogășii de cară grele, cari adunau roadele câmpului în grânarele castelului. O cale ducea dela Veza la Sâncel, iar alta dela castel la pădurea Mișca și cătră comunele Glogoveț și Mănărade. La încrușarea acelor două căi, plănuie vlădica să facă piața noului oraș ce va întemeia aci între cele două Târnave. Cu toiagul arhieresc semne brezele pieții și ale străzilor, apoi desemne locul unde să fie mănăstirea și școalele, asupra râpei dinspre răsărit.

Chemă arhitecți din Viena ca să-i facă planul noului oraș și al mănăstirii, și începu lucrările, încheind la 30 Martie 1738 un contract cu arhitectul curții împărătești din Viena, cu italianul Giovanni Martinelli.

În sătulețul Blaj începu să se țină târg de săptămână în fiecare Joi — precum se ține și azi —, și așa în fiecare săptămână se adunau aci Români de pe Secaș, de pe Mureș până pe la Teiuș, de pe Târnava Mare până la Copșa Mică și de pe Târnava Mică până din sus de Cetatea de Baltă. Episcopul aduse negustori și meseriași români de pe unde putu, și pe lângă niște taxe mici le dădu loc pentru case și prăvălii, și astfel câmpia cailor sau „Lóré-ul“ se transformă pe încetul în orașel cu străzi drepte și cu căsuțe scunde sau joase, după cum era obiceiul de atunci a zidi. Mănăstirea și biserica încă se ridică încet, dar nu fură terminate decât după zece ani, adică la 1748, când vlădica Inochentie tîngea de șase ani, în exil în Roma, de unde nici nu se mai întoarse niciodată, așa că n'avu parte să vadă roadele nopților nedormite de gânduri și ale ostenelelor sale. Dar Blajul sporea mereu, iar castelul era locuit de preoți și călugări cucernici, cari prin post, privegheri și rugăciuni cereau mila cerului asupra acestui popor orfan de părinți, în mijlocul atâtor răuvoitori. Râpa dispăru, prefăcându-se în costiș cu grădini, stradă și parcul frumos din grădina seminarului de azi și a internatului de băieți.

N. Lupu

Un monument pe Câmpia Libertății din Blaj

Un comitet, sub prezidenția de onoare a celor doi mitropoliți dela Blaj și dela Sibiu, a hotărât să ridice pe Câmpia Libertății un monument vrednic de însemnătatea zilei de 3/15 Mai 1848.

Pentru strângerea banilor de lipsă acest comitet, în frunte cu dl maior T. Miclăuș din Blaj, a trimis și va trimite în toate părțile țării liste de subscripție.

Indemnăm și noi cetitorii noștri, să contribuie cu cât pot mai mult la ridicarea acestui monument, care va fi pentru viitorii lui ai neamului nostru un izvor de însulețire și de cinste românească, așa cum numai marii fii ai Blajului au știut s'o dea.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

M. Sa Regele face dreptate moșilor. De sărăcia și durerile moșilor s'a vorbit în atâtea rânduri. În munții lor de piatră apră nu cresc lanuri bogate de grâu și porumb. Toată averea lor stă în câteva flutere și ciabere cu cari colindă satele și târgurile țării. Acum când se împlinesc nouăzeci de ani dela revoluția lui Avram Iancu, nouăzeci de ani de când cetele moșilor au ridicat steagul luptei și au început lupta pentru o viață nouă. M. Sa Regele a luat sub supravegherea Sa direcți mișcarea de ridicare a moșilor. În clipele de față în plouturile moșilor se muncește mult și în curând țara lor va fi ridicată la o viață mai luminoasă. Sunt nenumărate dovezile că în curând moșii se vor bucura de o viață mai bună. Până acum s'au făcut în 148 comune ale județului Alba, lucrări în valoare de 18 milioane de lei. Și lucrările vor continua, în curând se vor croi drumuri mai bune pentru a înlesni viața sătenilor.

Vizitele Marelui Voevod Mihail în Gorj. Măria Sa Marele Voevod Mihail își continuă vizitele pe Valea Jiului, pentru a cunoaște la fața locului înfăptuirile echipelor regale, străjerilor și premilitarilor. În acest drum Marele Voevod e însoțit de profesorii și de elevii clasei Sale. Pretutindena pe unde trece poporul îl face o primire sărbătorească.

Scăzăminte din dare pentru bunii plătitori. Ministerul de finanțe a făcut cunoscut, că celor cari vor plăti darea del 1938—39, înainte toată deodată până la 31 Iunie, li-se va face o reducere de 7 la sută din suma datorată.

Muncitor și apostol. Fierarul Michel Floch din Franța a fost decorat de Sf. Părinte din Roma pentru faptele lui frumoase și creștinești. Acum 30 de ani el a întemeiat una din primele organizații muncitorești creștine și de curând a fost ales președintele tuturor organizațiilor muncitorești creștine ale Arsenalului francez. Omul deși a muncit din greu a mai găsit vreme să facă apostolat creștin ca să nu răzbească bolșevismul printre muncitorii.

Mătase din fasole. Mixtea omniului mereu frământată de ceva nou a supus întreaga lume. Prin câteva fire de sârmă ascultă glasuri omenești dela mii de kilometri, străbate văzduhurile ca balaurii din povești și adâncurile apelor ca peștii. Și descoperiri noi se fac în fiecare zi, tot mai mari și mai minunate. Mai în anii-trecuți Italianii au izbutit să facă fire de lână și mătase din lapte, iar Germanii din carnea de pește. Acum vine vestea că un Japonez a reușit să fabrice mătase din fasole, și mai ales din fasole soia. Țesăturile făcute din această mătase vor fi cu mult mai trainice și mai eficiente.

Să strângem plante de leac. Dată fiind însemnătatea care se dă de o vreme făcoace plantelor de leac dela noi, cărora li-s'au descoperit o mare putere de vindecare, direcți plantelor din ministerul agriculturii și de mențiilor a dat numeroase instrucțiuni privitoare la felul cum să se facă strângerea plantelor bune de leac. S'a cerut deasemenea străjerilor și învățătorilor de pe sate să ajute la adunarea plantelor de leac. Plantele culese se trimit la

cooperativa „Romanța” din București, în schimb anul preț, care se va stabili după trimiterea unei probe. Culegătorii pot trimite cantități oricât de mari din următoarele plante: cornul secarei, cozi de cireș, flori de mușeșlele, iarbă de sunătoare, fierea pământului, rădăcină de nalbă mare și rădăcină de odolean.

Pământul a trecut prin coada unei comete. O cometă este un fel de stea cu coadă. Pe cerul nostru apar rar astfel de stele și când se văd poporul le crede aducătoare de războaie și prevestitoare de mari nenorociri. Iovăștii spun că în noaptea de 27 Mai, pământul ar fi întâlnit undeva în drumul lui o astfel de stea minunată. N'a fost însă o ciocnire, între pământ și cometă, cum s'ar ciocni bunăoară doi berbeci în capete, ci pământul nostru a trecut nesupărat prin coada stelei, formată din o mulțime de alte stele, așa cum ar trece un automobil printr'un roi de muște și țânțari.

O vacă a fâtat patru viței. O vacă a locitorului Constantin Bănean din comuna Vicovul de Sus, județul Rădăuți a fâtat nici mai mult nici mai puțin decât patru viței. Vaca aceasta minunată este un fel de amestecătură de Simenthal cu Prutzgan, în vârstă de 9 ani. Cel patru viței, doi bouși și două vițele sunt deplin sănătoși. Camera de Agricultură din Rădăuți i-a dat fericitului proprietar un ajutor de 1000 lei pentru a-i ține și prezenta la expoziția de animale din toamnă.

Cu cât s'a scumpit viața dela 1932 încoace. Fasolea s'a scumpit dela 4 Lei kilogramul la 9,50; cartofii vechi dela 2,38 la 4, cei noi la 9; cafeaua dela 72 la 146; orezul dela 10 la 23; uleiul de floarea soarelui dela 20 la 33; carnea de vacă dela 17 la 29; unsoarea de porc dela 19,50 la 33; ceapa dela 1 la 20. De aici se vede că sunt unele articole cari s'au ridicat cu 300 la sută. Cine va de vină pentru toate acestea? Ce e de făcut? Noul guvern a hotărât că va face în-

Furtună mare în județul Mureș. O furtună mare, însoțită de trăsnete și fulgere, a abătut în săptămâna trecută asupra județului Mureș. Vântul deosebit de puternic, ce a abătut atunci, a desfranzat copacii drumurilor și a smuls stâlpii de telegraf, în mai multe locuri. În partea de apus a județului furtuna a fost și mai puternică. A desrădăcinat plantele cauzând pagube mari plugarilor. În comuna Dala au fost descoperite mai multe case. Locuitorii satelor din acele părți au trăit ceasuri de mare groază.

O țară unde se caută 2400 logodnice. La Tokio în Japonia se caută 2400 de fete cari să fie gata a se căsători cu bărbații trimiși de guvern să se așeze în provincia Mandchuria din Asia. Pentru fetele mai bătrâne acest anunț a fost o mare nșurare. Au răspuns repede la apel. Pentru instruirea lor s'au înființat în Japonia mai multe „școli de doctore”.

Lupta unui cioban cu un urs. Un cioban puțin obișnuit s'a întâmplat în zilele trecute în munții din presajma comunei Toplița, județul Mureș. Ciobanul Boglu Ion lui Școlale se întorcea cu turma dela munte spre satul său. La o cotitură s'a pomenit în cale un urs neobișnuit de mare. De groaza urșului oile s'au împrăștiat pe munte, așa că ciobanul rămăsese numai cu doi câni în jurul său. Acesta abia a avut vreme să scoată dela el un cușit, că ursul l-a și prins în brațe. Ca totă strănsosrea de fier a ursului, Boglu Ion, care era foarte volnic, a putut să dă-

incă ursului câteva lovituri puternice de cușit în stomac. Câni cari nu puteau să atace ursul au început să latre trezind pe ceilalți ciobani, cari au început să chluie. Văzându-se încolțit ursul l-a lăsat pe nefericitul cioban și a dispărut în desișul pădurii. Mai mulți ciobani, cari au alergat în ajutor, au dus în grabă pe tovarășul lor greu rănit, la un medic unde l-s'au dat primele îngrijiri. După două ore de chinuri groaznice, ciobanul care avea ruptă țira spării și răni mari de ghiare pe tot pieptul a murit, chemându-și pe nume cănele lui drag.

O întâmplare nenorocită. Fetța Eleonora Podiu din Târgu-Mureș, jucându-se cu niște sticlețe, pe cari i le dăduse un frate mai mare, a beut conținutul unei. Cum în sticlă era otravă, fetța a fost apucată de dureri groaznice și după câteva ore a murit.

Foc mare la București. Un puternic foc, a izbucnit zilele trecute la Muzeul Militar din București. Au ars numeroase obiecte istorice prețioase. Așa între altele au fost nimicite automobilul cu care M. S. Regele Ferdinand a fost pe front, baldachinul încoronării, ambele din vremea lui Mihai Viteazul și altele. Focul s'a aprins din neatenția unor lucrători.

Groaznică rupere de nori în județul Hunedoara. În săptămâna trecută s'a produs o puternică rupere de nori, deasupra văii de sus a Mureșului din județul Hunedoara. Furia apelor a fost atât de puternică încât comuna Heropel a fost aproape în întregime distrusă. Toate gospodăriile sătenilor au suferit mari stricăciuni. Vițele au fost luate de șuvoarele apelor, așa că la fiecare pas nu se întâlneau decât păseri și vite înecate. Din fericire potopul a fost ziua și sătenii s'au putut refugia la vreme pe dealuri, ca să nu fie luați de ape.

Un ziar din Ungaria despre M. Sa Regele Carol II

Ziarul „Nemzeti Ujság” din Budapesta, în articolul prim din 11 Iunie, scrie foarte frumos despre Majestatea Sa Regele nostru Carol II.

Regele Carol II — spune ziarul — se străduiește cu multă putere de muncă, să facă din România o țară fericită. De aceea îl privesc atât de cu drag toți locuitorii țării.

Regele este socotit în România — continuă ziarul — ca trimisul Proniei Cerrești, pe care dacă nu l-ar fi trimis Dumnezeu, Statul român ar fi ajuns un câmp de luptă al tuturor nenorocirilor.

Timp de opt ani a încercat să lucreze cu metode parlamentare, n'a reușit însă. De aceea a luat acumă El însuși frânele guvernării în mână.

Astfel își explică ziarul maghiar, printruce reprezintă astăzi Regele nostru toate forțele sau puterile Statului, interesându-se de nevoile țărănimii și introducând o guvernare care-l ridică în rândul celor mai mari bărbați de stat ai Europei.

Ziarul maghiar își încheie articolul, arătând că M. Sa Regele are marele merit de a fi făcut din statul român un stat corporativ, a creiat străjeria și face vizite pe neobservate la sate, ceea ce face ca poporul să-l iubească tot mai mult.

Până aici ziarul maghiar. Inima ne tresaltă de bucurie când vedem respective citim astfel de aprecieri despre Regele nostru, scrise chiar de dușmanii noștri.

Drumul tineretului

Tineretul este nădejdea unui neam, vâstarul sănătos din care vremea și anii vor crește arborele puternic de mână.

Acest tineret, M. Sa Regele și l-a asociat în marea operă de refacere și ridicare a țării. Tinerii, forțele proaspete ale națiunii, au fost îndreptați pe o cale frumoasă: calea înfăptuirii. Floarea țării, tineretul a fost pornit pe o cale nouă. Și-a îndreptat hărnicia spre lumea satelor mai ales, lumea părinților și fraților lor. Tinerii cărturari s'au reîntors din nou în lumea, de unde au fost smulși și își depun lavășătura agonizantă în anii de trudă, pentru propăgirea ogoarelor. Echipele de studenți străjeri și premilitari au început munca pentru ridicarea satelor și orașelor.

Pe întinsul pământului românesc, zeci de mii de brațe tinere s'au înfrățit din nou cu munca pentru a face din țara străbunilor lor o țară frumoasă ca o grădină.

Plugari,

1. Ministerul Agriculturii a întocmit câte o hartă zootehnică, pentru fiecare specie de animale.

După aceste hărți, în județul Târnava-Mică se recomandă creșterea rasei de oi țigăie.

Până acum, în acest județ, se creșteau numai oi țurcane, cari sunt mai puțin bănoase decât țigăiele, dând lână puțină și de proastă calitate.

Lâna țurcanelor este ieftină, nefiind căutată decât pentru facerea păturilor și hainelor țărănești.

Țigăia dă lână multă și fină, foarte căutată de fabricile de stofe, din țară și străinătate. — De altă parte față, foarte des, câte doi miei, iar greutatea oilor este mai mare decât a țurcanelor.

Țigăia nu este pretentioasă, se mulțumește ca și țurcana, cu pășunile și îngrijirile din județul nostru.

Fapte, ce ne-au determinat să căutăm introducerea acestei rase în județ. — În anii trecuți am adus 160 berbeci și 60 mieluțe, cari au fost repartizate mai mult în plasa Iernut, unde harnicul notar Leonida Vlăssă se ocupă în mod intensiv cu creșterea acestor animale.

Anul acesta am adus din nou 25 bucați berbeci frumoși, aleși, dela școala de agricultură din Ciocova județul Timiș Torontal.

Berbecii se găsesc la Camera agricolă Blaj, unde pot fi văzuți și cumpărați de cei cari doresc.

Berbecii se vând cu preț redus, Camera dând și ea un ajutor pentru încurajarea răspândirii acestei rase. Astfel berbecii născuți în 1937 se vând cu 1000 lei bucata, iar cei născuți în 1938, cu 400 lei bucata.

2. Stropiți-vă viile!

Datorită ploilor și căldurilor din ultimul timp, mana a început să atace vițele.

Piatră vânăta de foarte bună calitate găsiți la Camera de agricultură, cu 22 lei kgr.

3. Lucerna și trifoiul cosit, uscați-le pe capre de lemn, pentru ca să nu-și piardă frunzele hrănitore.

Grăpați lucerniștele și trifoiștele, imediat, după ridicarea fânurilor. — Prin grăpare înlesniți creșterea și înfrățirea plantelor, opriți evaporarea apei din pământ.

Săpați plantele prășitoare. — Prin săpare distrugeți buruienile, cari vă distrug recoltele și înlesniți dezvoltarea plantelor, asigurându-vă o roadă bogată.

De câte ori veniți la Blaj, poftiți la Cameră, cereți sfaturi și instrucțiuni. — Nu uitați că pentru voi au fost create Camerele agricole, deci profitați de ele.

Victor Rusu
Inginer-agronom.

Un dușman al grădinilor de legume

Coropișnița. — Este cunoscută plugarilor noștri căci trăește în bălegar și în grădinile de legume, mai ales în pământurile nisipoase unde în unii ani face stricăciuni de neînchipuit.

Anul acesta e an de coropișniță. Lupta împotriva ei este grea, căci trăește în pământ și umbă numai noaptea. Femelușca sapă la 20—30 cm. adâncime în pământ o încăpere (căldură) cât un pumn, unde depune până la 300 ouă, din care după 15 zile ies niște larve mici. Larvele aceste mănâncă plantele între rădăcină și frunze. Până ajung la 2½-3 cm. mărime, napârlesc de 4 ori.

Cum le distrugem?

Acum vara punem în pământ oale rele ce nu le mai folosim. În acestea ele vor cădea peste noapte, iar dimineața le culegem. Urmărim cu degetul galeria (gaura) săpată de ele, care de regulă merge la fel cu suprafața pământului, și dacă observăm că galeria merge drept în jos, turnăm apă cu petrol care le înăbușe.

Culburile cu ouă se văd ușor, căci în dreptul lor, pământul e ridicat și mișcat. Acolo se știe sigur, că sunt culburile cu ouă, și trebuiesc distruse.

Toamna se sapă un șanț larg de ½ m. și adânc de un metru în care se pune bălegar proaspăt, mai ales de cal. Peste iarnă când îngheață pământul ele se adună acolo, iar primăvara de vreme trebuiesc distruse. Se mai pot face șanțuri mai mici în care punem mănunchiuri de trestie, tutei de porumb, cari primăvara se ard. Să se facă toamna arături adânci. Aceste sfaturi se pot pune în aplicare de orice gospodar înimos. **Ing. A. Degan**

Parohia Română Unită Galda de jos

Publicație de licitație

Curatorul gr. cat. din Galda de jos, dă în întreprindere în ziua de 29 Iunie ora 4 d. a. 1) repararea și complectarea iconostasului cu 16 icoane și 6 murale, 2) zugrăvirea bisericii. Se va înainta deviz-ofertă amănunțit, însoțit de o icoană în miniatură în culori, atât pentru iconostas, cât și pentru cele murale.

Spese de deplasări și pentru deviz nu se dau.

Curatorul își rezervă dreptul de a alege dintre concurenți pe care îi convine.

La caz de nereușită, se va ține a doua licitație la 10 Iulie.

1048 (2-2)

Curatorul

Parohia gr. cat. Vad — Făgăraș

Nr. 135—1938.

Concurs

Parohia gr. cat. din Vad. jud. Făgăraș prin aceasta deschide concurs pentru lucrarea din lemn și pictură a iconostasului, pe ziua de 4 Iulie c. ora 10, în localul școlii primare din localitate.

Concurenții, până la data concursului, se vor prezenta pentru luarea măsurilor în vederea

rea lucrării planului ce au să prezinte la concurs. În planul, la scară, ce se va prezenta la concurs, cel puțin câte o icoană dintre cele împărătești, precum și dintre cele proiectate pentru registrele superioare, să fie executate în culori. Pentru celelalte icoane se va indica numai subiectul, în locul respectiv. Planul va fi însoțit de un deviz-ofertă detaliat și se va depune la of. par. garanție 5% din oferta făcută, în numerar ori efecte garantate de stat. — Se vor admite la concurs numai pictorii autorizați de On. Minister.

După desfacerea ofertelor, curatoratul poate să lase loc și unei supralicitații verbale și își rezervă dreptul a angaja pe oricare dintre concurenți, indiferent de suma ajunsă prin deschiderea ofertelor ori supralicitație. Curatorul nu va restituți nimic din speșele făcute cu deplasările ori lucrarea planului. În caz de nereușită a concursului, se va ține un al doilea concurs, în aceeași condiții, în ziua de 14 Iulie c.

Vad, la 12 Iunie 1938.

Ioan Oniga
paroh

Tomas Boeriu
curator primar

1045 (2-2)

ROMÂNIA

Judecătoria mixtă Dumbrăveni, secția
Cf. Jud. Târnava Mică

Nr. 403—1938 Cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de următorul Dr. Frideric Sander adv. Dumbrăveni contra următorului lăsamântul lui Martin Zenn fost locuitor în Domald.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește 14/84 a parte a imobilelor situate în comuna Hundorf din circumscripția Tribunalului și Judecătoria Dumbrăveni.

Nr. c. f. 53 nr. top. 1952 cu 80 st. în preț de strig. de 15 lei nr. top. 2201 cu 127 st. în preț de 30 lei nr. top. 2210 cu 142 st. în preț de 30 lei, nr. top. 1143 cu 1 jug. 571 st. în preț de 360 lei, nr. top. 1145 cu 272 st. în preț de 50 lei, nr. top. 1146 cu 175 st. în preț de 35 lei, nr. top. 1147 cu 297 st. în preț de 50 lei, nr. top. 1148 cu 9 jug. 1414 st. în preț de 2500 lei, nr. top. 1150 cu 3 jug. 745 st. în preț de 1000 lei, nr. top. 1149 cu 1 jug. 1438 st. în preț de 500 lei, nr. top. 1151 cu 1 jug. 434 st. în preț de 350 lei, nr. top. 1152 cu 3 jug. 1526 în preț de 1000 lei, nr. top. 1153 cu 435 st. în preț de 80 lei, nr. top. 1154 cu 887 st. în preț de 160 lei, nr. top. 1155 cu 7 jug. 1110 în preț de 2150 lei, nr. top. 2602 nr. top. 156/1 cu 267 st. nr. top. 156/2 cu 266 st. în preț de 130 lei. Nr. 342 în 27/84-a parte nr. top. 819 cu 189 st. în preț de 35 lei, nr. top. 103 cu 511 st. în preț de 80 lei, nr. top. 2155 cu 94 în preț de 20 lei, nr. top. 979 cu 272 st. în preț de 504 lei, nr. top. 1986 cu 177 st. în preț de 35 lei, nr. top. 2263 cu 186 st. în preț de 55 lei, nr. top. 2442 cu 200 st. în preț de 35 lei, nr. top. 2490 cu 79 st. în preț de 20 lei, nr. top. 413 cu 178 st nr. top. 414 cu 166 st. preț de 2000 lei, mai departe imobilele din comuna Domald. Nr. c. f. 379 în 27/84-a parte nr. top. 5823/2 cu 80 st. în preț de 20 lei, nr. top. 5828 cu 130 st. în preț de 35 lei, nr. c. f. 464 în 27/84-a parte nr. top. 5827 cu 130 st. în preț de 35 lei, pentru încasarea creanței de 17.700 lei capital și accesoriilor.

Licitațiunea se va ține în ziua de 20 August 1938 ora 9 în localul oficial c. f. ușa Nr. 18.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât 3/4-a parte din prețul de strigare.

Cel cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 legea LX din 1881 sau să depună același delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX din 1881 § 21 legea LX din 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la același parte procedurală a prețului ce a oferit § 25 XLI 1908.

Dumbrăveni, la 19 Aprilie 1938.

aj. dir. cf. J. Rondoleanu Jud. Dr. I. Lazăr
1042 (1-1)

Corpul Portărilor Trib. Dumbrăveni

No 503—1937

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 424—1938 a judecătoria mixtă Blaj în favorul reclamantului Naftali Vilmoș repr. prin avocatul Dr. Armand Heilper din Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 5296 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Iulie 1938, orele 2½ p. m. la fața localului Șoroștin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, 1 porc 1 hambar în valoare de 11.500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare

Dumbrăveni la 17 Iunie 1938.

1051 (1-1)

Șef portărel FLEFLA

No. 35—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 638—1938 a judecătoria mixtă Dumbrăveni în favorul reclamantului firma Karssy și Schlauert repr. prin avocatul Dr. N. Oltean și Bela Birnbam Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 575 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Iulie 1938 orele 6 p. m. la fața localului în com. Cund la dom. urm. No. C. 34 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 10 cară de fân în valoare de 7500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare

Dumbrăveni la 31 Mai 1938.

1049 (1-1)

Șef Portărel FLEFLA

Anunț

Fostul Restaurant Martin din Blaj, str. Timotei Cipariu No. 6, este de vânzare

Informațiuni se pot lua la adresă de mai sus

1052 1-1

PROPRIETARII

De vânzare

una mașina pentru scărmanat lână, în stare bună. Doritorii să se adreseze lui Gebel Ioan, în comuna Cenade, jud. Târnava Mică.

1041 (3-2)